292107 - Ramazan kıyamının faziletine ulaşmak için tüm gecelerini ihya etmek gerekir mi?

Soru

Bir hadiste şöyle geçmektedir: “Her kim Ramazan ayını inanarak ve sevabını yüce Allah’tan umarak ihya ederse geçmiş günahları affedilir” bu hadis gereğince Ramazan ayının tüm gecelerini ihya etmek gerekir mi? Şayet otuz geceden birkaç gece eksik olursa hadiste bahsedilen ödüle varılamaz mı? Geceleri ihya etmenin faziletine ulaşmak için minimum ve maksimum sayı nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi: Ebu Hureyre Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Her kim Ramazan ayını inanarak ve sevabını yüce Allah’tan umarak ibadetle geçirirse geçmiş günahları affedilir” (Buhari 2009, Muslim 759)

Sözlükte Ay, tüm gecelerini kapsar. Böylece hadisin zahirine göre söz konusu sevap tüm gecelerini kapsar.

El San’ani Rahimehullah şöyle dedi: “Tüm gecelerini ihya etmek olduğu anlaşılıyor, her kim bazı gecelerini ihya ederse zikredilen mağfirete ulaşmaz. Açıkça anlaşılan budur. (Subul el Selam 4/182)

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: “Hadiste zikredilen “Ramazan ayı” ayın başından sonuna kadar tümünü kapsar. (Buluğ el Meram 3/290)

Bununla birlikte meşru bir mazeretten dolayı bazı gecelerini ihya edemezse zikredilen fazilete ulaşılacağını umuyoruz. Zira Ebu Musa Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah

Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Kul hastalandığında veya yolculuğa çıktığı vakit, ikamet halinde ve sağlıklıyken işlediği salih amellerin sevabı ona yazılır” (Buhari 2996)

Aişe Radiyallahu anha’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Geceleri namaz kılan bir kimseye uyku basar ve kılamazsa ona namaz sevabı yazılır ve uykusu kendisine bir sadaka olarak sayılır” (Ebu Davud 1314, Elbani sahih demiştir)

Fakat bazı geceleri tembellikten dolayı bırakırsa hadisin zahirine göre zikredilen fazilete ulaşmaz.

İkincisi: Şeriatta Ramazan kıyamı için minimum veya maksimum bir sayı belirlenmemiştir.

Şeyhülislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi:

Ramazan kıyamı için bile belirli bir zaman belirlenmemiştir. Her kim Ramazan kıyamının sabit bir sayısı olduğunu iddia ederse hata etmiş olur.

Bazen kişi dinç olur ibadeti uzatır bazen de bitkin olur namazları hafifletir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in namazı dengeliydi. Şayet kıyamı uzatsaydı ruku ve sücudu da uzatırdı, şayet kıyamı hafifletseydi ruku ve sücudu da hafifletirdi. Farz namazlarında, güneş ve ay tutulmasında da bu şekilde uygulardı. (mecmu el fetava 22/272-273)

Sonuç olarak gece namazı için bir sınır yoktur. Müslüman istediği kadar kılabilir. Ancak bir gecede kılınacak en az namaz, bir rekat vitir namazıdır. Fakat bir rekatla Ramazan kıyamı ihya edilmesi düşünülemez. Zira şeriat, Ramazan ayının gecelerini ibadetle ihya edilmesini özellikle teşvik etmiştir. Ramazanda yapılan kıyam senenin diğer aylarda yapılan kıyamdan daha önemlidir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, sahabeler ve geçmiş alimlerin durumu böyleydi.

Ebu zer Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Kişi imamın mescitten çıkışına kadar imamla birlikte namaz kılarsa gece namazı kılmış gibi olur” (Ebu Davud 1375, Tirmizi 806) daha detaylı bilgi için (153247) nolu sorunun cevabına bakınız.

Şayet kişi tek başına gece namazını kılacaksa Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in yaptığı gibi

huşu için on bir rekat kılması daha faziletli olur ve hadisin vadettiği fazilete ulaşır.

Ebu Seleme bin Abdurrahman, Aişe Radiyallahu anha'ya Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in namazı Ramazan'da nasıl olduğunu sorduğunda şöyle cevap verdi: "Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, gece namazını Ramazan'da veya Ramazan dışında on bir rekattan fazla kılmazdı. Dört rekat kılar uzunluğunu ve güzelliğini sorma!, daha sonra dört rekat daha kılar uzunluğunu ve güzelliğini sorma! Daha sonra üç rekat kılarak bitirirdi." (Buhari 1147, Muslim 738)

Her kim daha fazla kılmak isterse bunda sakınca yoktur. Daha fazla bilgi için (9036) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.